



Miljöprövningsdelegationen

*Kungörelsedelgivning*

Käppalaförbundet  
Box 3095  
181 03 Lidingö

## Tillstånd enligt miljöbalken till mellanlagring av slam från Käppala avloppsreningsverk

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.30 enligt 29 kap. 1 § miljöprövningsförordningen (2013:251)

### BESLUT

#### Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Stockholms län godkänner med stöd av 6 kap. miljöbalken den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

#### Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken Käppalaförbundet, organisationsnummer 222000-0117, tillstånd att på fastigheten Håbo Häradsallmänning 1:1 i Upplands-Bro kommun årligen mellanlagra maximalt 25 000 ton slam från avloppsreningsverk.

#### Giltighetstid

Tillståndet gäller tills vidare.

#### Villkor

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Käppalaförbundet har angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Käppalaförbundet ska meddela tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk.
3. Enbart slam som uppkommit vid Käppala avloppsreningsverk får tas emot för mellanlagring.
4. All mellanlagring av slam ska ske på hårdgjord tät yta.
5. Anläggningen ska vara inhägnad från omgivningen. Infarter ska vara försedda med låsbara grindar som hålls låsta då anläggningen inte är bemannad.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

6. Verksamheten ska bedrivas så att lukt- eller damningsolägenheter så långt som möjligt förhindras. Om olägenheter uppstår ska effektiva motåtgärder vidtas så att störningen upphör (*se rubrik delegation*).

7. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än:

50 dBA	dagtid vardagar (mån-fre)	kl. 07.00-18.00
45 dBA	kvällstid	kl. 18.00-22.00
45 dBA	lör- sön- och helgdagar	kl. 07.00-18.00
40 dBA	natttid	kl. 22.00-07.00

Momentana ljud natttid kl. 22.00-07.00 får inte överskrida 55 dBA.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. En första kontroll ska ske senast 6 månader efter att tillståndet tagits i anspråk och därefter vid förändringar i verksamheten som kan påverka ljudnivån eller när tillsynsmyndigheten begär detta.

8. Ett förslag till ett egenkontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter att tillståndet tagits i anspråk.

9. Senast 6 månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska en anmälan ske till tillsynsmyndigheten.

Verksamhetsutövaren ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om förorenade områden finns på fastigheterna och i sådana fall också ansvara för att efterbehandling sker efter vederbörlig prövning enligt 10 kapitlet miljöbalken.

**Delegation**

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov fastställa ytterligare villkor om skyddsåtgärder i fråga om:

-- åtgärder för att begränsa lukt- och damningsolägenheter (villkor 6).

**Uppskjutna frågor och föreskrifter under en prøvotid**

Miljöprövningsdelegationen uppskjuter under en prøvotid frågan om vilka slutliga villkor som ska gälla för utsläpp av renat lakvatten och dagvatten från anläggningen.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Käppalaförbundet ska under provotiden:

- U 1. Utredda vilka lakvattenmängder som kan uppstå med beaktande av variationer i nederbörd och mängd lagrat slam, undersöka och analysera föroreningsinnehållet i uppkommet lakvatten med avseende på bl.a. syreförbrukande ämnen, näringsämnen kväve och fosfor samt utreda möjliga alternativ att dels minimera dels rena lakvattnet samt kostnader för detta.
- U 2. Undersöka och analysera föroreningsinnehållet i det dagvatten som avleds till och från fördröjningsdammen för dagvatten med avseende på bl.a. syreförbrukande ämnen, näringsämnen kväve och fosfor samt oljeindex.
- U 3. Närmare följa upp skogsdikets och Sigtunafjärden status samt utreda om förutsättningar finns för att, utan påverkan på möjligheterna att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för vatten, släppa ut renat lakvatten.

Käppalaförbundet ska senast 3 år efter att detta beslut har tagits i anspråk komma in till Miljöprövningsdelegationen med redovisning av undersökningar enligt ovan och förslag till slutliga villkor för omhändertagande och utsläpp av lak- och dagvatten från anläggningen.

Under provotiden och till dess att Miljöprövningsdelegationen beslutar annat ska följande provisoriska föreskrifter för hantering och utsläpp av lakvatten och dagvatten gälla:

- P 1. Allt lakvatten ska samlas upp och omhändertas i externt reningsverk eller på annat lämpligt sätt.
- P 2. Allt dagvatten ska avledas via fördröjningsdamm och kontrolleras innan utsläpp får ske till vattenrecipient. Följande riktvärden gäller för utsläpp av dagvatten:
  - Halten av fosfor, analyserat som totalhalt i utgående dagvatten från fördröjningsdammen, får som riktvärde inte överstiga 0,05 mg/l.
  - Halten av kväve, analyserat som totalhalt i utgående dagvatten från fördröjningsdammen, får som riktvärde inte överstiga 1 mg/l.

Om ett riktvärde överskrids ska Käppalaförbundet vidta ytterligare åtgärder så att värdet kan innehållas.

**Verkställighetsförordnande**

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 19 kap. 5 § punkt 11 och 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012**Igångsättningstid**

Verksamheten ska ha satts igång senast 2 år från efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

**REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET****Bakgrund**

Käppalaförbundet ansöker om tillstånd enligt miljöbalken till att uppföra och driva en anläggning för mellanlagring av slam från Käppala avloppsreningsverk. Vid Käppala avloppsreningsverk produceras idag cirka 20 000 ton slam per år.

**Tidigare tillståndsbeslut**

Verksamheten är en nyetablering och har inte tidigare tillståndsprovats.

**Samråd**

Samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken med Länsstyrelsen och Bygg- och miljöavdelningen i Upplands-Bro kommun (tillsynsmyndigheten), har skett genom möte den 12 januari 2012. Ytterligare ett möte hölls med Länsstyrelsen den 18 april 2012 varvid området där verksamheten är planerad att uppföras besöktes.

Särskilt berörda enskilda har via informationsbrev beretts tillfälle att lämna synpunkter. Inbjudan till samråd med allmänhet och föreningar har skett genom annonsering vid två tillfällen i lokaltidningen Mitt i Upplands-Bro. Samråd har skett med Jehanders AB som driver verksamhet i direkt anslutning.

Länsstyrelsen beslutade den 15 juni 2012 att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

**Ärendets handläggning**

Ansökan om tillstånd med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 25 juni 2012. Ansökan har kompletterats den 17 december 2012 efter begäran av Miljöprövningsdelegationen. Den 22 januari 2013 kungjordes ansökan i Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Mitt i Upplands-Bro och remitterades till Upplands-Bro kommun och Näshagen-Långvretens samhällighetsförening.

Innan ansökan kungjordes lämnades en lista med namn mot ett slamlager på sökt plats till Upplands-Bro kommun. Kommunen överlämnade listan till Miljöprövningsdelegationen.

Efter kungörelsen av ansökan har yttranden kommit in från Upplands-Bro kommun, Näshagen-Långvretens samhällighetsförening, Naturskyddsföreningen i Upplands-

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Bro, Cathrine Löwenström, Ronny och Marie Jonson, Inger och Nils Löfstedt, Margit Löfstedt, Stefan, Pia, Therese och Pierre Wahlberg, Lars Eriksson och Ulf Andersson. Käppalaförbundet har bemött inkomna yttranden den 27 mars 2013.

Ett förslag till beslut har den 8 november 2013 kommunicerats med Käppalaförbundet.

**Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor****Yrkanden**

Käppalaförbundet ansöker om tillstånd enligt miljöbalken till att inom fastigheten Håbo Härändallmanning 1:1 i Upplands Bro kommun ta emot och mellanlagra maximalt 25 000 ton slam från Käppala avloppsreningsverk per år.

Käppalaförbundet yrkar på en provotid om 3 år från att verksamheten påbörjats, dock senast till utgången av år 2017, för avgörandet av slutliga villkor för lukt och för utsläpp av behandlat dag- och lakvatten. Senast sex månader efter provotidens utgång ska Käppalaförbundet redovisa erfarenheterna av luktbegränsande åtgärder och behandling av dag- och lakvatten samt inge förslag till slutliga villkor för lukt och utsläpp av behandlat dag- och lakvatten.

Käppalaförbundet yrkar att igångsättningstiden för verksamheten bestäms till två år och att verkställighetsförordnande meddelas.

**Förslag till villkor**

Käppalaförbundet föreslår att följande villkor för verksamheten:

Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor skall verksamheten, innefattande åtgärder för att minska vatten och luftföroreningar samt andra störningar för omgivningen, bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Käppalaförbundet angett eller i övrigt åtagit sig i ärendet.

Mellanlagring

2. Mellanlagring av slam får ske till en högsta höjd av + 4,5 meter (mätt från överkant betongyta) och endast inom färdigställda ytor för detta ändamål.

Omhändertagande av dag- och lakvatten

3. Lakvatten från slampatta samt förorenat dagvatten från hårdgjorda ytor skall ledas till uppsamlingsbrunn/-damm för vidare hantering.
4. Dagvatten från ytor som är att betrakta som rena skall ledas till en fördröjningsdamm för vidare avledning till recipient (dike).

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012Buller

5. Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån mätt som dBA inte överstiger de riktvärden som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd för Riktlinjer för externt industribuller, tabell 2.1 (SNV RR 1988:5 rev 1083).

Arbetstider

6. Mottagning och lossning kan ske samtliga dagar i veckan och över samtliga tider över dygnet.
7. Utlastning och annan bullrande verksamhet annat än mottagning/lossning skall i möjligaste mån begränsas till vardagar kl. 07-18.

Kontroller

8. Ett egenkontrollprogram avseende verksamhetens omgivningspåverkan skall upprättas senast en månad efter att anläggningsarbetena för verksamheten påbörjats.

**Förslag till prøvotidsvillkor**

Käppalaförbundet föreslår följande prøvotidsvillkor;

9. I samband med att verksamheten startar och dag- och lakvatten börjar genereras skall flödesproportionell vattenprovtagning ske som veckoprov.
10. Med stöd av den inledande vattenprovtagningen skall Käppalaförbundet senast 6 månader efter att verksamheten påbörjats föreslå prøvotidsvillkor avseende villkor för totalfosfor, totalkväve i dagvatten samt villkor för BOD<sub>7</sub>, suspenderad substans, totalfosfor samt totalkväve i lakvatten.
11. Senast 6 månader efter prøvotidens utgång ska Käppalaförbundet föreslå slutliga villkor avseende totalfosfor, totalkväve i dagvattnet samt villkor för BOD<sub>7</sub>, suspenderad substans, totalfosfor samt totalkväve i lakvatten.
12. En gång per halvår efter det att verksamheten har påbörjats ska Käppalaförbundet till berörd myndighet redovisa omfattning av de eventuella luktproblem som uppkommit vid hanteringen samt eventuella klagomål från närboende. Käppalaförbundet ska samtidigt redovisa hur man genom luktdämpande åtgärder försökt och försöker att minimera störningarna.

**Käppalaförbundets beskrivning av verksamheten**

Av ansökan inklusive miljökonsekvensbeskrivningen och vad Käppalaförbundet angett framgår bland annat följande.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012**Allmänt**

Vid Käppala avloppsreningsverk produceras cirka 20 000 ton slam per år. Merparten av slammet mellanlagras idag av anlidade entreprenörer eller hos lantbrukare. Slammet från Käppala avloppsreningsverk är idag certifierat enligt REVAQ. För att kunna säkerställa framtida myndighetskrav som kan komma att innebära att slammet behöver mellanlagras i 12 månader avser förbundet att bygga ett eget mellanlager för slam. För att förbundet självständigt ska kunna ha kontroll på sin slamprodukt krävs det att förbundet på egenhand kan klara av att lagra en hel årsproduktion slam utan att vara beroende av olika entreprenörer.

Anläggningen för mellan lagring av slam avses byggas stegvis för att möjliggöra att olika lagringstekniker kan prövas och efter hand utvecklas så att en rationell och miljömässig hantering kan ske.

Hanteringen av lakvatten från anläggningen kommer också under en prövotid att utvärderas så att tillstånd för en slutgiltig omhändertagande modell kan sökas inom prövotiden.

**Verksamhetsbeskrivning***Mellanlager av slam*

Mellanlagret kommer att utgöras av en betongplatta med en yta på cirka två hektar på vilken tio stycken separata celler för slamupplag kommer att ordnas. Varje cell är cirka 1050 m<sup>2</sup>. Cellindelningen görs för att möjliggöra månadsvisa kontroller av slammet (analyser och spårbarhet av slammets kvalitet) enligt REVVAQ certifieringssystem. Två celler kommer under prövotidsperioden att fyllas med slam medan resterande celler kommer att vara tomma. Utformningen är gjord så att slamplattan ska kunna fungera oavsett hur stor del som utnyttjas för lagring av slam.

Vid in- och utfartskontrollen vägs och registreras alla in- och ut transporter av slam.

Slamplattan kommer att luta in mot mitten av plattan från alla sidor så att vattenavrinningen på plattan kan ske med självfall. Slamplattan kommer att förses med ett duplikat vattenuppsamlingssystem så att allt lakvatten och dagvatten ska kunna särskiljas. Allt vatten från de olika cellerna på slamplattan kommer att kunna kopplas antingen till ett dagvattensystem eller till ett lakvattensystem. På bägge ledningarna, närmast förgreningspunkten, kommer en markförlagd manuell avstängningsventil att finnas. Då en cell är fylld med slam öppnas ventilen på lakvattenledningen så att det lakvatten som avrinner från cellen leds genom en ränna till en tät uppsamlingsdamm för lakvatten. Då cellen är tom stängs ventilen till lakvattenledningen och ventilen till dagvattenledningen öppnas istället så att vattnet stället leds till dagvattendammen.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012***Vattenhantering***

Dagvatten som avrinner från slamplattans tomma del anses inte ha något reningsbehov utan betraktas som rent dagvatten. Detta dagvatten kommer att ledas via en oljeavskiljare till en anlagd fördröjningsdamm som har ett reglerat dämt utlopp med brunn och skibord för flödesmätning och provtagning av utgående vatten. Från fördröjningsdammen leds vattnet vidare till ett närliggande dike som i sin tur efter cirka 6 km fågelvägen har sitt utlopp i Sigtunafjärden i Mälaren.

Allt lakvatten som uppkommer på slamplattan kommer under prövotiden att samlas upp i ett slutet system som utgörs av en tät damm utan utlopp. Från den täta dammen hämtas lakvatten och slam med slamsugbil eller annan temporär lösning när behov finns. Från det slutna systemet finns en nödbräddning till dagvattendammen.

Det föreligger osäkerhet kring hur mycket vatten som avrinner från slam då slammet som är relativt torrt förmodligen kommer att kunna suga åt sig en del av vattnet vid regn och det ger en osäkerhetsfaktor vid dimensionering av det slutna systemet. Det råder även stor osäkerhet om föroreningshalten i lakvattnet.

Då det inte finns några referensanläggningar att titta på för att kunna dimensionera denna anläggning önskar Käppalaförbundet att under en prövotid samla på sig erfarenheter och utreda det bästa framtida omhändertagandet av det uppkomna lakvattnet. Under prövotiden ska bästa framtida omhändertagande av lakvatten och dagvatten studeras. Under de första 3 åren kommer en begränsad verksamhet att bedrivas för att studera de faktiska uppkomna mängderna dag- respektive lakvatten. Föroreningshalten i både dag- och lakvatten kommer under prövotiden att noggrant kontrolleras via flödesstyrd provtagning. Därefter kommer det att inom prövotiden utredas och sökas tillstånd för hur det slutliga omhändertagandet av lakvatten kommer att utformas.

***Omgivningsbeskrivning***

Området för den planerade verksamheten är belägen cirka 5 km norr om Upplands-Bro tätort och cirka 170 meter från länsväg 269. I söder och i angränsande till det framtida området för slamlagring finns Bro bergtäkt som sedan år 2000 drivs av Jehanders AB. Det finns tillstånd för att bryta berg fram till 2028. På platsen för bergtäkt har även Svevia AB ett asfaltverk uppställt för en produktion av ca 40 000 ton asfaltsmassa per år.

Omgivningen utgörs av skogsmark, vägar samt intilliggande bergtäktsområde. Ett par km åt sydväst ligger Högbytorps avfallanläggning. Landskapet i området utgörs av omväxlande skogsbeklädda morän och bergshöjder med mellanliggande lägre plana partier som utgörs av odlingsmark. Större sjöar och vattendrag saknas i direkt närhet till området. Närmaste sjö är Lejondalsjön belägen cirka 2 km öster om det tänkta slamlagret. Tydliga vattendelare förekommer väster, söder och öster om lagerområdet och det aktuella området avvattnas därmed åt nordväst upp mot



**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Mälaren och sundet mellan Sigtunafjärden och Håtunaviken. Både tilltänkt yta för slamlager och den nuvarande bergtäkten avvattnas åt detta håll.

Den skog som fanns på platsen där slamlagringen är planerad har tidigare avverkats och marken har tidigare beretts i samband med tidigare planer på att bedriva lagring av trädråvara och flisningsverksamhet. Planerad verksamhet med lagring och flisning har dock inte kommit till stånd.

*Planförhållanden*

Det aktuella området är inte detaljplanelagt och omfattas inte av några områdesbestämmelser. I översiktsplanen för Upplands-Bro kommun (ÖP 2010) är berört område markerat som övrigt område beläget intill Jehanders täktverksamhet.

*Riksintressen*

Området inkräktar inte på några riksintressen eller något Natura 2000 område.

*Riksintresse för kulturmiljö*

Cirka 700 meter norr om området för slamlagret finns ett område med riksintresse för kulturmiljö som utgörs av ett fornlämningsområde.

*Riksintressen för naturvården*

Vid en naturinventering som genomfördes år 1997 i området (Alby skog), framkom att områdets värde är knutna till de äldre skogarna i norr. Dessa skogar och angränsande skogar tillhör de artrikaste svampskogarna i de nordvästra delarna av länet. En av Sveriges ovanligaste svamparter Frygisk spindelskivling har hittats i skogarna och delar av området som har markerats på inventeringskartan som fyndområden utgörs av område som redan är avverkat och förberett för flisning. Frygisk spindelskivling är en rödlistad art som klassats som nära hotad. De hot som angetts mot artens förekomst där den är etablerad är främst avverkning och kvävegödsling. Det område där slamlagret kommer att etableras är redan röjt och marken beredd för ett tidigare tillståndsgivet flislager. En byggnation av ett slamlager på platsen kommer därmed inte att påverka den Frygiska spindelskivlingens möjlighet att klara sig i området.

*Riksintresse för det rörliga friluftslivet*

Skogen kring Näshagens-Långvretens samfällighetsförening används för bär och svampplockning. Etableringen av slamlagret kommer inte att påverka dessa möjligheter då området redan är markförberett och i ingen mer mark kommer att tas i anspråk för verksamheten. Lukt och buller kan innebära en viss påverkan.

*Ekologiskt känsliga områden*

Direkt öster om den tillstänkta ytan för slamlagret finns ett litet område med försumpad skog som har påverkats av den redan övriga existerande verksamheten i området.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012*Regionala grönkilar*

Det aktuella området för att bygga slamlagret på ligger strax väster om Görvälnkilen som är en av tio grönakilar som utpekats i den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län (RUFS). I öster finns även ett militärt övningsområde vid Kungsängen.

*Ekologiskt känsliga vattenområden*

I Upplands-Bro kommuns översiktsplan utpekats ett antal vattenområden i kommunen som extra känsliga, bl.a. Lejondalssjön. Det dike som kommer att ta hand om dagvatten från verksamhetsområdet hör inte till något av dessa utpekade känsliga vattendrag.

Mälaren kommer att vara slutrecipient för det dagvatten som bildas vid slamlagret. Den delen av Mälaren har klassificerats enligt miljö kvalitetsnormer för vatten att ha god kemisk status och otillfredsställande ekologisk status. Det finns risk att god kemisk och ekologisk status inte kan nås till år 2015. Kravet är därför att god ekologisk status ska nås år 2012 istället.

*Rådighet över mark*

Käppalaförbundet har genom arrendeavtal med ägare till fastigheten Håbo Häradsallmänning 1:1 rätt att vidta planerade åtgärder. Avtalet ger förbundet en möjlighet att vid sidan av lagring och hantering av slam också möjlighet att bedriva utveckling av slamprodukter för jordbruksändamål.

**Miljökonsekvensbeskrivning**

Den miljöpåverkan som kan uppkomma från planerad verksamheten är lukt- och bullerolägenheter samt utsläpp av lak- och dagvattenvatten.

Slammet luktar främst vid omrörning som i huvudsak sker vid in- och utlastning av slam och som är relativt momentana händelser. Om luktproblem uppstår finns beredskap att åtgärda störningen. Lukten förväntas minska efter år 2014 då förbundet har för avsikt att sluta med kemicondbehandling av slam.

Buller kommer främst från transporter och lastning på slamplattan. Risken för störning för omkringboende bedöms som mycket liten. Naturvårdsverkets riktlinjer för buller kommer att klaras.

*Utsläpp till vatten*

Lak- och dagvatten kan innehålla förhöjda halter av näringsämnen och BOD. Det kan även innehålla oljeföroreningar om det skulle uppstå ett läckage vid någon transport eller lastmaskin. Studier har visat att det lakvatten som kommer att bildas liknar lakvatten från en kompostanläggning. Några större mängder lakvatten kommer inte att uppstå då slammet i sig är relativt torrt och suger åt sig stora delar av nederbörden. Lakvatten kommer under provotiden inte att släppas ut till recipient utan samlas upp i en tät damm för hämtning och transport till omhändertagande i reningsverk eller bevattning av åkermark.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Rent dagvatten avleds via skogsdike som efter cirka 6 km mynnar i Sigtunafjärden i Mälaren. Vis naturlig rening sker i dikessystemet innan vattnet når Mälaren. Dagvattnet bedöms inte påverka möjligheterna att vare sig kemiskt eller ekologiskt uppfylla miljö kvalitetsnormernas intentioner.

Diket som avvattnar området kommer med stor säkerhet att hydrauliskt klara ett dagvattenflöde om maximalt 4 l/s. Det har inte utförts någon kemisk eller ekologisk statusbedömning av diket. Området avvattnas redan idag till stora delar via detta dike. Den enda skillnaden blir att vattnet fördröjs i en damm istället för den naturliga fördröjningen som sker nu när ytan inte är hårdgjord.

*Utsläpp till luft - Lukt*

Lagring av slam är inte en luktfri verksamhet utan kräver särskild varsamhet vid hantering och lagring. Det är främst vid omrörning i slamhögena som lukt uppträder. Vid lagringen gör nederbörden att det bildas som en hård skorpa på slamhögen som skyddar mot frisättning av luktande ämnen. Därmed kommer det att ske frisättning av luktande ämnen i slammets närhet särskilt vid förflyttningar av slammet såsom vid lastning och lossning. Lossning och inlastning i slamlagrings "cellerna" är momentana händelser då den frisatta lukten försvinner efter att arbetsmomentet har slutförts. Vid utlastning då en stor del under en relativt begränsad period ska flyttas finns den största risken för en längre pågående frisättning av luktande ämnen som kan ge en störning i omgivningen.

Vindhastigheten och vindriktningen har en stor betydelse för spridningen av luktande ämnen och eventuella lättvirvlade fibrer från slam. Den dominerande vindriktningen är vindar från västsydväst till sydväst och syd. De sydliga till västsydvästliga vindar som är dominerande i området kommer att föra eventuell lukt från slamlagret mot de fastigheter som utgjort en större del av samrådskretsen. Den dominerande västsydvästliga vinden i området innebär att det är främst fastigheterna i Långvreten som ligger direkt i vindriktningen störst del av året. Avståndet från slamlagret till den närmsta fastigheten i Långvreten är cirka 1,7 km vilket ur luktperspektiv är ett förhållandevis långt avstånd.

Mellan samtliga omkringliggande fastigheter och det planerade slamlagret består terrängen av en kuperad skogsmark som dels kommer att bromsa vindens hastighet i området och över slamlagret dels dispergera eventuell lukt som tidvis kan spridas från slamlagret. Då avståndet till omkringliggande fastigheter är långt och slamlagrets omgivning utgörs av skogsmark så är risken för spridning av lättvirvlade fibrer från slamhögena till omgivande bebyggelse mycket liten.

Genom interna rutiner om hur bl.a. hanteringen ska gå till kan lukt minskas. Slamlagret kommer att konstrueras som ett öppet lager då det är ett förhållande vis stort avstånd till närmaste bostadsfastighet.

Möjliga metoder för luktbegränsning kan bland annat vara olika former av övertäckning, t.ex. presenning eller överbyggnad. Eventuellt kan bark eller annat

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

material användas för täckning av slam som ett skyddande "skal" som hindrar vinden tillträde samtidigt som det är genomsläppligt för ev. gaser. Barktäckning kan även fungera som ett s.k. biofilter som rena lukten från slammet.

Landskapsplanering runt slamlagret kan även ge luktreduktion då växtligheten kan dispergera lukt och sänka vindhastigheten över slamlagret så att eventuell luktolägenhet minskas.

Käppalaförbundet kommer att ha beredskap för att motverka luktspridning från verksamheten inom området. Till att börja med kommer man under försöksperioden att lagra en liten volym slam och skulle det visa sig att det uppstår luktstörning från verksamheten kommer ett lämpligt luktskydd att utredas, projekteras och användas i verksamheten. Dessutom kan slammet avlägsnas från platsen under tiden utredningen pågår om det uppstår allvarliga problem av lukten. Förbundet räknar med att då Kemicondbehandlingen upphör minskar luktexponeringen från lagrat slam

*Transporter*

Trafiken på väg 269 kommer att öka vid anläggandet av ett mellanlager för slam i Upplands-Bro. Det är främst lastbilstransporter med slam till och från lagret som kommer att stå för ökningen. Det kommer att handla om upp till två lastbilstransporter per dygn vilket innebär totalt fyra fordonsrörelser per dygn längs denna sträcka av väg 269. Under den första tiden då bara ca 20 % av slamlagringsytan kommer att utnyttjas för teknikutveckling kommer det bara att sporadiskt transporteras slam till lagret. Det andra momentet som kommer att generera fordonsrörelser är i samband med utlastningen av slam som sker kampanjvis under hösten i augusti och september. En målsättning är att det mesta slammet ska kunna avsättas lokalt och kunna hämtas vid lagret med traktor av bönderna själva.

Käppalaförbundet kommer inte att ha någon personal stationerad vid slamlagret. Tillsynen av anläggningen kommer att ske av personal vid närliggande verksamheter eller av personal från Käppalaförbundet.

Väg 269 från Bro tätort trafikeras av cirka 700 lastbilar varje dygn enligt den trafikmätning som senast utfördes år 2009. Vid denna mätpunkt var det något fler lastbilar som färdades norrut än söderut. De flesta transporter stannar lokalt vid Ragnsells i Högbytorp eller Jehander AB i Bro. De tillkommande transportererna med lastbil med anledning av mellanlagringen av slam utgör en andel som är mindre än 1 % av det totala antalet tunga transporter per dygn längs denna vägsträcka och har därför betydligt mindre påverkan totalt sett än transportererna till Ragnsells Högbytorp anläggning respektive Jehanders bergtäkt.

*Buller*

Verksamhetsområdet och de närmaste omgivningarna är idag påverkat av buller från bl.a. pågående täkt- och masshanteringsverksamhet samt asfaltstillverkning.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Det buller som kommer att uppkomma från verksamheten utgörs av lastmaskinen som lastar slam för uttransport av slam från mellanlagret samt stuvar in inkommande slam för lagring i lagringsfacken. Till detta kommer det buller som lastbilarna ger upphov till i samband med lastning och lossning samt transporter till och från verksamheten.

**Alternativ lokalisering**

Flera olika möjliga platser för ett nytt mellanlager för slam har utretts. Av dessa har fyra platser, som uppfyllt de mest grundläggande kriterierna som ställts upp av Käppalaförbundet, utretts vidare. Förutom vald plats har Taxinge i Nykvarn, Husa gård i Vallentuna och samlokalisering med Stockholm vatten AB slamlager i Valsta utretts.

*Valsta i Haninge kommun*

En samlokalisering med Stockholm Vatten AB vid deras lager vid Valsta föll i bort som ett alternativ i ett tidigt skede. Det gick inte att nå en överenskommelse i frågan, huvudsakligen beroende på plats att det inte finns plats för även Käppalaförbundets slam vid slamlagret i Valsta.

*Husa gård i Vallentuna kommun*

En lokalisering i närheten av Husa gård i Vallentuna kommun norr om Stockholm har utretts. Närmaste samhälle med ett flertal samlade fastigheter finns vid Karby. Platsens omgivning utgörs av delvis skogsmark och delvis öppen mark under igenväxning. I platsens närhet finns det åkermark där avsättning av slammet skulle kunna vara en möjlighet. På platsen finns det även en större grop som måste hanteras vid en framtida byggnation på denna yta. Till platsen tar man sig från Lidingö via väg E18 och därefter väg 280. Platsen ligger ganska långt från närmsta allmänna väg. Sista biten fram till platsen består vägnätet av smala grusvägar med en standard som i dag inte uppfyller de krav på standard som krävs för tunga slamtransporter. Avståndet från Käppalaverket är ca 45 km.

De hinder som framkom vid utredningen av denna plats var:

- Närheten till bostäder. En sommarstuga ligger mindre än 300 m och en bondgård ligger mindre än 500 m från den tilltänkta slamagringsytan.
- Att ytan var mindre lämplig då den bestod av större höjdskillnader och även en djup cirkelformad grop.
- Att området var svårtillgängligt med lastbil då det var ganska långt in i skogen. Vägen genom skogen utgörs av en smal grusväg som kräver omfattande ombyggnad för att möjliggöra större lastbilstransporter.
- Omhändertagande av lakvatten då det är långt till närmsta anslutningspunkt om man vill kunna återföra lakvattnet till reningsverket.
- Att det är långt till närmsta öppna dagvattenrecipient

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012*Taxinge gods i Nykvarns kommun*

I Idag har Käppalaförbundet två lager gemensamt med Taxinge gård i Nykvarns kommun som tillsammans rymmer cirka 3000 ton slam. Lagren ligger på ett avstånd av cirka 500 m från slottet som bl.a. fungerar som konferensanläggning. Runt stora delar av lagret finns en skogsskärm. Det lakvatten som bildas vid lagret tar lantbrukaren hand om och sprider på sina åkrar.

*Hinder för slamlagring*

De hinder som framkom vid utredningen av denna plats var att:

- Det finns inte plats för att anlägga ett större slamlager inom området. Det skulle i så fall innebära att befintligt skogsområde skulle behöva röjas.
- Vid lagret är inte tillfartsvägarna lämpliga för större transportfordon. Ytterligare belastning på vägnätet inte är att rekommendera.
- Det stora besöksantalet till slottet under delar av året genererar trafik på vägarna. Ytterligare slamlagring och slamtransporter olämpligt.
- Det inte finns avsättning för större slammängder i närheten av lagret vilket innebär fler och längre transporter av slam från lagret.

Lagret kommer även i fortsättningen att användas för att lagra upp till 3000 ton slam per år även efter en byggnation av ett nytt mellanlager. Några klagomål på lukt från har inte framförts.

*Vald plats*

Förbundet har funnit att platsen uppfyller de kriterier som ställts upp för en plats som är lämplig för slamlagring. Det var även den plats där minst hinder framkom vid den vidare utredningen. Det är cirka 1 km från närmsta bostäder. Marken är redan förberedd för typen av verksamhet. Tillstånd finns, för flishantering men utnyttjas inte. Intill finns annan störande verksamhet, en bergtäkt. Inte så långt från platsen finns en stor avfallsanläggning, Högbytorp. Lakvatten kan samlas upp och vid behov renas för att släppas ut i en bäck som mynnar i Mälaren alternativt överförs till det kommunala nätet beläget på drygt 1 km avstånd vid Högbytorp. Området är omgärdat av skog utom från ett håll där bergtäkten är lokaliserad. Tillgänglig yta är cirka 2 ha som kan utökas med ytterligare med 1 ha. Här ryms en årsproduktion slam. Avtal finns med markägaren till föreslagen plats om spridning av slam från Käppalaverket på markägarens åkrar. Käppalaförbundet för diskussioner med fler lantbrukare i Upplands-Bro kommun om framtida leveranser av slam. En förutsättning för samleveranserna är att lantbrukarna själva kan hämta hygieniserat slam i närheten av sina gårdar. Avståndet från Käppalaverket är cirka 40 km.

*Nollalternativ*

Kommande krav på hygienisering av slammet kommer att bli svårare att uppfylla. Det finns fyra olika metoder för att hygienisera slam.

- Termofil rötning vid 55 °C i minst 6 timmar.
- Pastörisering vid 70 °C i minst 1 timme.
- Kalkning (bränd och släckt kalk).

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

- Långtidslagring under minimum 6 månader (kommande myndighetskrav kan komma att innebära att mellanlagring kommer att behöva ske i upp till 12 månader)

Om slamlagret inte byggs kommer det att innebära det svårigheter att leva upp till kommande myndighetskrav om mellanlagring av slam. Slammet mellanlagras för att hygieniseras i syfte att minimera risken för spridning av främst patogener som salmonella. Idag mellanlagras slammet hos flera olika entreprenörer. Käppalaförbundets avser att anlägga ett eget mellanlager som kan lagra en hel årsproduktion slam. Syftet är att få kontroll över produkten och minska slamhanteringskostnaderna. Utifrån hygieniseringsperspektiv finns tekniska alternativ till mellanlagring men de är kostsamma och slammet kommer ändå att behöva mellanlagras då det inte finns avsättning för slammet inom jordbruket mer än under främst vår och höst.

**Miljö kvalitetsnormer**

Slamlagringen kommer inte att påverka någon miljö kvalitetsnorm.

Mälaren där dagvattendiket från slamlagret slutligen mynnar omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten samt miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Mälaren och delen Ekoln-Skarven där Sigtunafjärden ingår bedöms ha otillfredsställande ekologisk status respektive god kemisk status enligt miljö kvalitetsnormen. Miljö problemen för den delen av Mälaren består främst av övergödning. Miljö kvalitetsnormerna för den delen av Mälaren har satts till god ekologisk status med tidsfrist till år 2021 respektive god kemisk status med tidsfrist till år 2015. Utsläppet av dagvatten efter fördröjning inom anläggningen till skogsdiket bedöms inte påverka förutsättningarna att nå god ekologisk status och bibehålla god kemisk status i den delen av Mälaren och därmed uppfylla intentionerna med miljö kvalitetsnormen.

**YTTRANDEN OCH BEMÖTANDEN****Yttranden***Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun*

Bygg- och miljönämnden har i sitt yttrande anfört att nämnden avstyrker ansökan, men i det fall tillstånd ges för sökt anläggning så ska den begränsas till den redan avverkade ytan. Bygg- och miljönämnden anför följande i sitt yttrande:

*Miljöbalken*

Bygg- och miljönämnden anser att den planerade verksamheten strider mot 3 kap. 1 § miljöbalken och att verksamheten inte är i överensstämmelse med den i december 2011 antagna översiktsplanen för Upplands-Bro kommun. Området är heller inte utpekade som lämplig för verksamheten i den i maj 2010 antagna regionplanen för Stockholms län.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Ansökan har inte heller tillfredsställande visat att 2 kap. 6 § miljöbalken är uppfylld. Den prövning av alternativa platser för lokalisering som Käppalaförbundet redovisar i ansökan svarar inte mot 2 kap. 6 § miljöbalken. Som förbundet anger har man på ett tidigt stadium bestämt sig för att driva aktuell lokalisering. Med hänsyn till detta och till att den förändrade hantering av slam som Käppalaförbundet vill genomföra syftar till att möta sådana ändrade statliga krav som ännu ej är beslutade, finns möjlighet att pröva lokaliseringsfrågan seriöst i ett regionalt perspektiv.

Bygg- och miljönämnden ser en stor risk att omgivningen kommer att påverkas av betydande luktolägenheter. Käppalaförbundet har inte trovärdigt uppfyllt länsstyrelsens föreläggande om komplettering av ansökan vad gäller lukt från verksamheten. Det är inte möjligt att utifrån en begränsad verksamhet under en provotid, på max 4000 ton rötslam om året, dra slutsatser om luktstörningar från en fullskalig verksamhet på 25 000 ton om året. De små anläggningar i anslutning till enskilda jordbruk som Käppalaförbundet beskriver är inte relevanta som jämförelser. Den sökta anläggningen kommer att hantera avloppsslam från halva Stockholmsregionen. Käppalaförbundet har i sin ansökan inte redovisat erfarenheter vad gäller t.ex. lukt vid de anläggningar hos entreprenörer som man hittills nyttjat för huvuddelen av sin produktion. Det är enligt nämndens uppfattning inte möjligt att hävda att de skyddsåtgärder som Käppalaförbundet åtagit sig i ansökan är tillräckliga eller att eventuella olägenheter under provotiden skulle ge tillräcklig ledning för vilka åtgärder som skulle behövas för att begränsa luktspridningen ytterligare vid fullskalig drift.

I det fall tillstånd ändå skulle ges för sökt anläggning anser Bygg- och miljönämnden att tillstånd ska begränsas till den redan avverkade ytan med hänsyn till att Frygisk spindelskivling kan finnas kvar i angränsande skogspartier. Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att en naturinventering genomfördes 1996, av Ekologigruppen, som beskriver att aktuellt område tillhör de atrikaste svampskogarna i länet och att bl.a. den rödlistade svamparten Frygisk spindelskivling har hittats där. Frygisk spindelskivling bedöms vara sårbar och förekommer i tallskogar på kalkrik sand- och grusmark. Dagens förekomst av vissa sällsynta arter i kalktallskogar kan utgöra gamla kvarlevor, s.k. relikter, vilka nu utgör små sårbara populationer. Om dessa speciella livsmiljöer förstörs, t.ex. genom avverkning, kan det innebära att arten dör ut och inte återkommer även om miljön senare återskapas. I och med att en stor yta är avverkad är risken betydande att skadan redan är skedd. I sådant fall anser Bygg- och miljönämnden att skyddsåtgärder ska vidtas för att inte sumpskogen öster om den planerade ytan ska påverkas.

Området avvattnas via ett dikessystem mot Mälaren. Skogsdiket passerar en värdefull viltsumm som är välbesökt av fåglar varför särskild försiktighet vid utsläpp av dagvatten måste vidtas. Bygg- och miljönämnden anser att lakvatten ska omhändetas på reningsverk eller dylikt om anläggningen tillåts.



**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Ansökan saknar en utredning om skogsdiket och dess vattenkemi och naturvärden samt förmåga att ta emot dagvatten och eventuellt lakvatten från anläggningen. Det är direkt olämpligt att släppa ut lakvatten som inte håller samma kvalitet som rent dagvatten. Eftersom utsläppsvattnet karaktär är okänt, är det inte möjligt att bedöma vilka skyddsåtgärder som krävs för att minimera effekterna på omgivningen. En karaktärisering av lakvattnet borde vara möjligt utifrån befintliga mellanlager.

*Plan – och bygglagen*

I översiktsplan för Upplands-Bro kommun antagen december 2011 anges att på landsbygden har de areella näringarna, i det här fallet skogsbruket, företräde framför andra exploateringsintressen. Det planerade området är inte utpekade i översiktsplanen som befintlig eller planerat verksamhetsområde utan ingår i ett större sammanhängande skogsområde norr om E18 som översiktsplanen pekar ut som viktigt för rekreation och friluftsliv.

I översiktsplanen har hänsyn tagits till att kommunen ska kunna ta sitt ansvar för regionalt viktiga kommunaltekniska funktioner. Det sker framförallt genom att verksamhetsområdet vid Högbytorp, med avfallsverksamhet, har utökats till det dubbla jämfört med tidigare. Området är särskilt avsett för verksamheter av den art som Käppalaförbundet söker tillstånd för och enligt ansökan används idag bl.a. Högbytorp av Käppalaförbundet. Det är inte rimligt att aktuell slamanläggning i strid med den nyligen antagna översiktsplanens tydliga prioritering skulle lokaliseras utanför de områden som översiktsplanen har angett för den här typen av verksamhet.

Med hänsyn till dels den snabba tillväxten i Stockholmsregionen med stor efterfrågan på områden för arealkrävande och miljöstörande verksamheter och dels Upplands-Bros geografiska läge är översiktsplanens inriktningar av central betydelse för att upprätthålla och utveckla miljö-, natur-, och kulturvärden i kommunen.

Det i ansökan angivna området har ingen detaljplan. För Högbytorp finns däremot ett antaget planprogram och Rang-Sells konferensanläggning Sättra gård ligger i norra delen av planprogramområdet. Avståndet mellan Sättra Gård och den sökta anläggningen är cirka 1 km. Den närmaste fastigheten norr om området, Alby 5:1, arrenderar brukshundsklubben av kommunen för sin verksamhet. Avståndet mellan brukshundsklubben och det i ansökan angivna området är cirka 650 m.

Bygg- och miljönämnden har under senare år haft ett flertal förhandsbesked och förfrågningar om nya fastigheter inom bebyggelseområdet norrut, inom fastigheterna Tibble-Sånkan, Tibble-Önsta och Alby.

Enligt 4 kap. 2 § plan- och bygglag (SFS2010:900) ska kommunen pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet med detaljplan för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning. I paragrafens punkt 3 b framgår att ” byggnadsverkets användning får betydande inverkan på omgivningen eller om det

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

*råder stor efterfrågan på området för bebyggande. Trots detta krävs det ingen detaljplan om byggnadsverket kan prövas i samband med en prövning av ansökan om bygglov eller förhandsbesked och användningen av byggnadsverket inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan”.*

Av 6 kap. 1 § plan- och byggförordningen (SFS 2011:338) framgår att upplag och materialgårdar omfattas av bygglovsplikt. För den sökta anläggningen gäller därmed bygglovsplikt.

Länsstyrelsen beslutade den 15 juni 2012 att planerad verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Vid bygglovsprövning kan ändå krav på detaljplan infalla eftersom anläggningen kan få betydande inverkan på omgivningen vilket utöver betydande miljöpåverkan enligt förarbeten till PBL kan anses omfatta betydande inverkan på t.ex. förutsättningarna för trafiken eller för friluftslivet.

#### *Näshagen-Långvretens Samfällighetsförening*

Näshagen-Långvretens Samfällighetsförening, som består av 174 fastigheter, anför i sitt yttrande att de anser att mellanlagring av rötslam inte ska få ske i Upplands Bro på Häradsallmänning 1:1. Det är inte ordentligt utrett hur ett eventuellt slamlager på 25 000 ton per år kommer att påverka den närliggande miljön. Föreningen är oroad för hur ett slamlager kommer att påverka skog, mark, partiklar/fibrer i luft, närliggande sjöar, grundvatten samt medföra buller och dålig lukt. Området kring den tilltänkta slamlagringsanläggningen som ligger i närheten till Lejondalsjön nyttjas idag som rekreativsområde (promenader, bad, bär- och svampplockning etc.). Området utgör en viktig del av livet i Näshagen och Långvreten, men även för många andra boende runt om i Upplands-Bro. Idag upplevs störningar (buller och damm), från befintligt stenbrott i området och soptippen i Högbytorp som hela tiden expanderar. Ett slamlager på den tilltänkta platsen skulle kraftigt försämra närmiljö i form av både damm, buller och problem med luft/partiklar och dålig lukt. Föreningen känner en stor oro för att ett slamlager kommer att påverka Lejondalssjön som återhämtat sig efter stora problem med övergödning. Sjön är en populär bad- och fiskesjö, där man även kan fiska kräftor. Föreningen är också oroad för hur grundvattnet kommer att påverkas av ett slamlager. Det finns inget kommunalt VA i Näshagen Långvreten och många fastigheter har därför egna brunnar. Föreningen ifrågasätter hur noggrant alternativa lokaliseringar har utretts. Lokaliseringen medför att slammet kommer att köras med tunga fordon från Lidingö till Upplands Bro, vilket påverkar miljön negativt i form av onödiga utsläpp och trafikbuller. Föreningen anser att slamlagringsanläggningen står i strid med kommunens nyligen antagna översiktsplan. Föreningen ifrågasätter en provotid för lukt. Det är inte möjligt att under en provotid med en begränsad verksamhet med max 4000 ton rötslam om året, dra några slutsatser om lukstörningar från en fullskalig verksamhet på 25 000 ton om året. Käppalaförbundet har inte redovisat erfarenheter vad gäller t.ex. lukt vid de anläggningar hos entreprenörer som man hittills har utnyttjat för huvuddelen av sin

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

produktion. Föreningen ifrågasätter lämpligheten i att använda slam på åkrar och i skogsmark bl.a. på grund av slammets innehåll av kemikalier.

*Naturskyddsföreningen i Upplands-Bro*

Naturskyddsföreningen i Upplands-Bro anför i sitt yttrande att de ställer sig bakom Näsahagen-Långvretens Samfällighetsförenings yttrande och att de är av åsikten att Upplands-Bro kommun har tillräckligt med miljöbelastande verksamheter.

*Chatrine Löwenström m.fl.*

Chatrine Löwenström m.fl. har i framfört att de protesterar starkt emot planerad anläggning då den skulle kunna medföra dålig lukt och ohälsosamma tungmetaller i vattnet m.m. Området är redan belastat med en stor avfallsanläggning (Högbytorp) och en bergtäkt som ska drivas i cirka 20 år framåt. Att dessutom lagra slam där känns både som ett hårt angrepp mot miljön och okänsligt mot boende i området.

*Ronny och Marie Jonsson*

Ronny och Marie Jonsson har framfört att de vill protestera mot tilltänkt slamlager i Bro. I yttrandet framförs följande: Vår största oro är att det kommer att lukta väldigt mycket. Vi är oroliga för läckage till grundvatten då alla som bor runt den tänkta platsen har borrhåar för dricksvatten. Vägen fram mot tänkt anläggning är dessutom redan hårt belastat med tung trafik och ytterligare belastning kommer att störa närboende ytterligare. Vi bor cirka 700 meter från platsen och det är ganska konstigt att vi får läsa om dessa planer i lokaltidningen någon dag innan ni vill ha in svar. Varför har ingen frågat kringboende och har frågan ställts till en för snäv cirkel?

*Inger och Nils-Erik Löfstedt, Margit Löfstedt*

Inger och Nils-Erik Löfstedt samt Margit Löfstedt har uttryckt oro inför en slamanläggning i deras närmiljö, Håbo-Tibble, som redan nu belastas av bergtäkt och Högbytorps avfallsanläggning. I yttrandet framförs följande: Vi oroas över grundvattnet eftersom anläggningen är planerad bredvid en bergtäkt där man spränger varje vecka. Risk finns för sprickbildningar i längden av detta. Vem kan garantera att det inte blir det? Vill inte ha besvär av lukten som en slamanläggning orsakar då vi redan har besvär av Högbytorp som ligger dubbelt så långt bort. Vi har tidigare skickat en protest med namnunderskrifter från bygden mot att vi inte i första skedet fick information av Käppala. Vi skickade en kopia till Länsstyrelsen och kommunen. Ingen av dessa instanser har tagit notis om detta eftersom det nu har skett igen att vi läst om detta i tidningen och att allmänheten får säga sitt fram till 13 februari. Det fick vi se som en notis i vår lokaltidning den 7 februari.

*Stefan Vahlberg m.fl.*

Stefan m.fl. har framfört att de motsätter sig en slamanläggning i Bro. I yttrandet framförs följande: Vi är boende på Alby gård i Håbo Tibble och tycker att belastningen på oss är tillräcklig som den är med Högbytorp och krossen i omedelbar närhet. Vi Förväntar information på detaljnivå from denna dag.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012*Lars Eriksson*

Lars Eriksson har framfört oro inför slamlagring i Bro. I yttrandet framförs bl.a. följande: Ingen information har gått ut till oss boende. Lakvatten kommer att rinna förbi oss och många färskvattenbrunnar på in väg mot Mälaren som redan är övergödd. Hur lämpligt är det att anlägga slamlagret nära bergtäkten där det sprängs och säkert bildas nya sprickor i marken där lakvatten kan ta nya vägar? När man hör om stanken vid slamlagringen i Knivsta blir man mycket orolig för boendemiljön. Väg 269 är en av de mest olycksdrabbade vägarna i Stockholmsområdet. Tung trafik kommer att öka ännu mer. Redan nu mycket trafik till och från Högbyporp och till bergtäkten. Det planeras även för ett stort kraftvärmeverk och biogas i Högbyporp.

**Käppalaförbundets bemötande av yttranden och synpunkter**

Käppalaförbundet har i sitt bemötande av inkomna synpunkter bl.a. anför följande:

*Lak- och dagvatten*

Uppkommet lakvatten (dagvatten som förorenats av slam), ska omhändertas särskilt genom att samlas upp i en tät tank varefter det antingen pumpas eller transporteras till reningsverk eller utnyttjas för bevattning på åkermark. Tanken kommer att ha ett sekundärt läckageskydd och risken för läckage är därför ytterst liten. Lakvatten kommer inte att ledas vidare till omgivande mark och kommer alltså inte att påverka innehållet i vare sig bär eller svamp som plockas i den närliggande skogsmarken.

Uppkommet opåverkat dagvatten (dagvatten som inte kommit i kontakt med slam), kommer att samlas upp i en damm innan det om det behövs genomgår särskild rening före avledning till befintligt vattensystem som avvattnar området norrut till Mälaren. Vare sig rent dagvatten eller lakvatten kommer att påverka Lejondalssjön.

Under en prövotid kommer förbundet att samla kunskap om kvalitet på uppkommet lakvatten och dagvatten. Resultatet av undersökningen kommer att ligga till grund för bedömning av om dagvattnet kommer att behöva renas eller inte. Dricksvatten i brunnar kommer inte att påverkas av lakvattnet och det är ytterst osannolikt att det skulle påverkas av dagvattnet.

*Den Frygiska spindelskivlingen*

Käppalaförbundet har noterat vikten av att skydda den Frygiska spindelskivlingen och den intilliggande sumpskogen och kommer att beakta detta vid anläggandet och driften av lagret.

*Bygglovsplikt*

Käppalaförbundet är medveten om att bygglovplikt gäller för sökt verksamhet.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012*Planförhållanden*

Förbundet kan inte se att verksamheten strider mot översiktsplanen eftersom aktuellt område i planen, antagen 111215, I är belägen på "oklassificerad mark", d.v.s. varken har klassats som "prioriterat tätortsområde" eller "grön kil". Det planerade lagret gränsar till det område som i översiktsplanen är klassat som "täkt", med placering strax utanför "tätortsavgränsningen" och "planerat verksamhetsområde".

Käppalaförbundet är medveten om att slamlagret ligger i eller intill ett område som klassats som "särskilt känsligt vattenområde" och föreslår därför att uppkommet förorenat dagvatten, lakvatten, omhändertas särskilt.

Intill tänkt lager finns en täktverksamhet och Bygg- och miljöavdelningen i Upplands-Bro godtog en anmälan enligt miljöbalken om en anläggning för flisning på det markområde där slamlagret planeras. Beslutet togs den 9 november 2010.

I 3 kap. 1 § Miljöbalken stadgas att företräde ska ges för verksamhet som medför god hushållning. Käppalaförbundet menar att omhändertagande av slam för senare användning som gödsel i jordbruket är just en sådan prioriterad verksamhet. Förbundet har i yttrande över RUFSS 2010 framfört vikten av att det finns ytor inom förbundets upptagningsområde för lagring av slammet. Den föreslagna platsen i Upplands-Bro fyller de kriterier som förbundet satt upp för ett slamlager, bra logistik, långt från närboende (1 km), närhet till avsättningsmöjligheter och ska rymma en årsproduktion. Nämnden har pekat ut fastigheter som ansökt om nybyggnation. Förbundet noterar att dessa ligger på ett betryggande avstånd från tänkt lager.

*Lokalisering*

Käppalaförbundets ambition har varit att hitta en lämplig lokalisering för slamlagret inom sitt verksamhetsområde. Förutsättningarna i sökandet efter lämplig lokal har varit att det finns goda vägförbindelser, att områdets placering innebär att en negativ inverkan på omgivningen ska bli så liten som möjligt, att lagret rymmer en årsproduktion slam (maximalt 25 000 ton), samt att det ska finnas goda förutsättningar för nyttiggörande av slammet på åkermark i närområdet. Förbundet menar att den nu aktuella lokaliseringen väl uppfyller alla dessa förutsättningar.

Det vid Käppala avloppsreningsverk producerade slammet måste alltid transporteras någonstans för lagring eller slutanvändning. Oavsett vart slammet körs innebär det transporter med tunga fordon med åtföljande trafikbuller och utsläpp. Den föreslagna lokaliseringen innebär endast en marginell ökning av trafikbuller och utsläpp på väg 269, mindre än 1 % i förhållande till nuvarande nivå.

Käppalaförbundet har idag inga egna slamlager. För några år sedan hade Käppalaförbundet avtal med Rang-Sells om omhändertagande av slam för jordbruksspridning. Rang-Sells lagrade en del av slammet i anslutning till Högbytorsplanläggningen i avvaktan på slamspridning.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Stockholm vatten har ett omfattande slamlager i Valsta söder om Stockholm. Under de senaste 5 åren har man fått endast ett klagomål avseende lukt. Klagomålet kom från en verksamhet på cirka 100 meters avstånd som klagade på illaluktande vatten i dike från slamlagret, en blandning av dag- och lakvatten. Den typen av lukt kommer inte att uppkomma från den nu planerade anläggningen eftersom lakvatten kommer att omhändertas separat. Närmaste bebyggelse till Valsta ligger på cirka 400 meters avstånd. Därifrån har inte några klagomål på lukt inkommit.

*Lukt*

Slam från Käppala avloppsreningsverk har under senare år lagrats i mindre omfattning vid Signhildsbergs och Aske gårdar i Upplands-Bro samt vid Taxinge gods i Nykvarns kommun. Lagren vid Aske och Taxinge är inte täckta. Några klagomål på lukt från dessa slamlager har inte förekommit. Slam i större omfattning har lagrats av Econova på Häradsuddens återvinningscentral utanför Norrköping. Inte heller där har några klagomål på lukt från slamlagret förekommit.

Vid sökt anläggning ska som mest 25 000 ton lagras. Det motsvarar omkring 20 % av Stockholmsregionens årliga slamproduktion. Det är enligt Käppalaförbundet uppfattning relevant att jämföra lukt från små slamlager med vad som kan uppkomma vid den sökta verksamheten. De små slamlagren är vanligtvis inte täckta, till skillnad mot anläggningen där flertalet slampartier kommer att vara täckta och endast det för tillfället "aktiva" slampartiet ej är täckt. De slammängder som eventuellt skulle kunna avge lukt blir därför jämförbara med de ovan beskrivna mindre slamlagren.

Alla slampartier på slamlagret utom det som för tillfället lossas eller lastas kommer att vara täckta med plast för att förhindra att eventuell lukt sprider sig. För att minska eventuell luktspridning vid lossning och lastning kommer även möjlighet till vattenbegjutning att finnas. De erfarenheter som finns från andra slamlager är att lukt inte sprids från lagren.

*Spridning av slam*

Det lagrade slammet avses spridas på åkermark och inte i skogsmark.

*Transporter*

Trafiken kan komma att öka med upp till cirka 3 transporter per dag de dagar då enbart lossning sker vilket kan gälla större delen av året. Helger blir antalet transporter färre. Under de dagar då slamspridning sker kommer antalet transporter att öka något. Större delen av året sker inga slamtransporter från lagret. Vissa delar av året kommer inga slamtransporter att ske vare sig till eller från lagret. Käppalaförbundet har avtal om leveranser till andra platser än det nu aktuella lagret.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012*Samrådsprocessen*

Ägarna till de fastigheter som ligger inom 1 km från den planerade verksamheten och Näsåhlen-Långvretens samfällighetsförening har kontaktats skriftligen eller per telefon för att få möjlighet att lämna synpunkter på den aktuella ansökan. Inför samråd annonserades Käppalaförbundets avsikt att anlägga ett slamlager på aktuell plats två gånger i tidningen Mitt i Upplandsbro, 7/2 och 21/2 2012.

**MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS BEDÖMNING*****Samråd och Miljökonsekvensbeskrivning***

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Käppalaförbundet har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Synpunkter har framförts i yttranden från närboende om utebliven eller inte tillräcklig och/eller för sen information om planerad verksamhet. Miljöprövningsdelegationen finner dock att samråd har skett på det sätt som föreskrivs enligt miljöbalkens bestämmelser och att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning uppfyller kraven och därför kan godkännas med stöd av 6 kap. 9 § miljöbalken.

***Tillåtlighet***

Den sökta verksamheten är tillståndspliktig enligt kod 90.30 B i 29 kap. 1 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Koden omfattar prövningsplikt för anläggning som mellanlagrar annat avfall än farligt avfall, om den totala mängden vid något enstaka tillfälle utgörs av mer än 10 000 ton.

***Val av plats***

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte är orimligt enligt 2 kap. 7 § miljöbalken. Ett tillstånd får enligt 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken inte heller ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Den planerade anläggningen ligger i ett större sammanhängande markområde som i den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län (RUF5) är markerat som "Landsbygd skärgård och övrig mark". Av översiktsplan för Upplands-Bro kommun, antagen av kommunfullmäktige i december 2011, framgår att området inte ingår i något särskilt utpekade förändringsområde men att området ingår i ett större sammanhängande jord- och skogsbruksområde. Något utpekade stöd för verksamheten finns inte i översiktsplanen, men Miljöprövningsdelegationens bedömning är att den planerade verksamheten inte strider mot intentionerna i översiktsplanen. Området omfattas inte av någon detaljplan. Avståndet till närmaste bostäder uppgår till mer än 1 km.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Den Frygiska spindelskivlingen (*Cortinarius phrygianus*), som är en rödlistad svamp och som sedan 2010 är klassad som hänsynskrävande, är påträffad i angränsande skogsområde. Fyndet visar att omkringliggande mark kan ha höga naturvärden även för andra arter. Miljöprövningsdelegationen konstaterar dock att området där verksamheten planeras uppföras redan är avverkat inför tidigare planer på anläggande av en flisningsanläggning. Av handlingarna framgår vidare att etableringen inte kommer ta ytterligare skogsmark i anspråk. Bygg- och miljönämnden har anfört att om tillstånd till verksamheten ges ska den begränsas till den redan avverkade ytan med hänsyn till att Frygiska spindelskivlingen kan finnas kvar i angränsande skogspartier. Käppalaförbundet har också noterat vikten av att skydda den Frygiska spindelskivlingen och den intilliggande sumpskogen och har åtagit sig att beakta detta vid anläggandet och driften av lagret. Enligt Miljöprövningsdelegationens mening bör dock ytterligare expansion eller angöringsvägar genom skogsmarken kring området undvikas med hänsyn till den Frygiska spindelskivlingen.

Sammanfattningsvis bedömer miljöprövningsdelegationen att platsen ligger på ett sådant sätt och i ett sådant område att störningar för i omgivningen genom buller, damm, nedskräpning och lukt inte bör utgöra något problem. Påverkan på värdet för friluftslivet i området till följd av den planerade verksamhet får även den antas vara begränsad. Miljöprövningsdelegationen bedömer att platsen är lämplig för planerad verksamhet och att lokaliseringen kan godtas.

*Miljökvalitetsnormer*

Vattendlegationen har den 16 december 2009 beslutat om förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för vattenförekomsterna inom Norra Östersjöns vattendistrikt. Det vattenområde som är aktuellt i detta ärende, vattenförekomsten Mälaren-Lårstaviken (EU-ID SE661828-160253), har bedömts ha otillfredsställande ekologisk status och god kemisk status (exklusive kvicksilver). God ekologisk status ska uppnås till år 2015. Mälaren-Lårstaviken är en vattenförekomst som är under förändring och som kommer att delas upp mindre vattenområden. Sigtunafjärden ingår i den idag preliminära vattenförekomsten Mälaren-Skarven (EU-ID SE 661108-160736), som ska uppnå God ekologisk status till år 2021.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att planerad verksamhet, med föreskrivna villkor om utsläpp till vatten, inte kommer att motverka möjligheterna att uppfylla miljökvalitetsnormerna för vatten. Käppalaförbundet har också angett att den sökta verksamheten inte kommer att påverka möjligheterna att nå miljökvalitetsnormerna för vatten.

*Hänsynsregler, 2 kap. 2-5§§*

Miljöprövningsdelegationen bedömer att Käppalaförbundet i huvudsak uppfyllt hänsynsreglerna i 2 kap. 2-5 §§ miljöbalken. Och i det avseendet föreligger inte hinder mot att meddela tillstånd till sökt verksamhet. I vissa avseenden har dock



**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Miljöprövningsdelegationen funnit anledning att i villkor betona vissa skydds- och försiktighetsåtgärder.

***Tillstånd***

Miljöprövningsdelegationen bedömer mot bakgrund av vad som anförts ovan och med hänsyn till de villkor som föreskrivs för tillståndet och Käppalaförbundets åtaganden att sökt verksamhet kan tillåtas och tillstånd lämnas till verksamheten.

***Motivering av villkor******Allmänt (villkor 1)***

Käppalaförbundet är skyldigt att vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått och att driva verksamheten på det sätt man åtagit sig i ärendet.

***Lagringsyta (villkor 4)***

Miljöprövningsdelegationen anser att anläggningen ska utformas så att minsta möjliga läckage av näringsämnen kan ske till yt- eller grundvatten. All mellanlagring av slam ska därför ske på hårdgjord tät yta där bildat lakvatten kan samlas upp för att omhändertas.

***Lukt- och damning (villkor 6)***

I flertalet av inkomna yttranden har oro framförts för att lukt- och damningsolägenheter ska uppstå i omgivningen. Bygg- och miljönämnden ser en stor risk att omgivningen kommer att påverkas av betydande olägenheter. Käppalaförbundet har föreslagit att lukt från verksamheten ska utredas under en provotid. Vid hantering av slam från avloppsreningsverk finns risk för att lukt uppstår i närområdet. Risken för mer omfattande luktspridning är dock betydligt mindre. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten kan bedrivas utan några påtagliga störningar för omgivningen och någon provotid för lukt behövs därför inte. Miljöprövningsdelegationen finner det dock motiverat att föreskriva villkor om att åtgärder ska vidtas om lukt- eller damningsolägenheter trots allt skulle uppstå. (*Se delegation*)

***Buller (villkor 7)***

De dominerande bullerkällorna är transporter till och från anläggningen samt buller från lastmaskin vid lastning och lossning av slam inom verksamhetsområdet. Enligt Käppalaförbundet kommer utlastning och annan bullrande verksamheten annat än mottagning och lossning i möjligaste mån begränsas till vardagar kl. 07-18. Miljöprövningsdelegationen anser att det är skäligen att buller från verksamheten begränsas i huvudsak i enlighet med Käppalaförbundets förslag till villkor. Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller (tidigare allmänna råd), bör därför som försiktighetsmått föreskrivas som begränsningsvärden för buller från verksamheten.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Kontroll av omgivningsbuller bör i vart fall ske senast 6 månader efter att tillståndet tagits i anspråk och därefter vid förändringar som kan påverka ljudnivån. Vidare ska tillsynsmyndigheten ges möjlighet att ställa krav på mätning om bullerstörning skulle uppstå.

***Uppföljning och kontroll (villkor 8)***

För att kontinuerligt kunna följa upp verksamheten och därigenom få möjlighet att minimera eventuella störningar i miljön, är det av stor vikt att det finns ett aktuellt kontrollprogram för verksamheten. I kontrollprogrammet ska bland annat redovisas hur kontrollen av efterlevnad av tillståndets omfattning och villkor kommer att genomföras. Av kontrollprogrammet ska framgå hur tillsyn, besiktning och kontroll såsom läckage från uppsamlingsdamm med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod ska ske. Miljöprövningsdelegationen anser att egenkontrollprogrammet bör lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

***Upphörande av verksamheten (villkor 9)***

För att tillsynsmyndigheten ska få kännedom om när hela eller del av verksamheten kommer att avslutas och därmed kunna ställa eventuella krav i samband med detta ska bolaget minst sex månader innan planerad avslutning lämna in en anmälan till tillsynsmyndigheten med förslag till åtgärder för återställning av verksamhetsområdet.

***Motivering av delegation***

Tillståndsmyndigheten får överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse enligt 22 kap 24 §, tredje stycket miljöbalken. Käppalaförbundet ska enligt villkor 6 vidta åtgärder om problem med lukt eller damning från verksamheten uppstår. Miljöprövningsdelegationen anser att tillsynsmyndigheten i dessa fall bör ges möjlighet att fastställa vilka ytterligare villkor som kan behövas för att begränsa lukt- och damningsolägenheter.

***Motivering av uppskjutna frågor***

För att minimera risken för påverkan på omgivande yt- och grundvatten behöver en väl fungerande lakvatten- och dagvattenhantering finnas, både vad gäller uppsamling samt vid behov rening av lakvatten och dagvatten innan utsläpp kan ske till vattenrecipient. Käppalaförbundet yrkar på en prövotid för avgörandet av vilka villkor som ska gälla för utsläpp av behandlat dag- och lakvatten.

Bygg- och miljönämnden har anfört att eftersom ansökan saknar en utredning om skogsdiket och dess vattenkemi och naturvärden är det direkt olämpligt att släppa ut lakvatten som inte håller samma kvalitet som rent dagvatten. Miljöprövningsdelegationen delar bygg- och miljönämndens uppfattning vad gäller utsläpp av lakvatten. När det gäller dagvatten bedömer Miljöprövningsdelegationen att om de för prövotiden föreskrivna riktvärdena innehålls så bör dagvattnet kunna släppas ut till det skogsdike som leder vattnet vidare till Sigtunafjärden utan negativ påverkan.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

Miljöprövningsdelegationens anser det rimligt att frågan om vilka villkor som behövs och som ska gälla för det utgående renat lakvatten föregås av en provotid på 3 år. Under provotiden ska Käppalaförbundet utreda vilka lakvattenmängder som kan uppstå, utreda möjligheten att rena lakvatten samt närmare följa upp om det är möjligt att släppa ut renat lakvatten utan dels negativ påverkan på vatten recipienterna och dels påverkan på möjligheterna att uppfylla miljökvalitetsnormerna för vatten i Sigtunafjärden.

***Giltighetstid***

Enligt 16 kap. 2 § miljöbalken kan om det finns särskilda skäl tillstånd ges för en begränsad tid. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det inte föreligger några skäl att tidsbegränsa tillståndet. Regler för omprövning av tillståndet så vitt avser verksamhetens omfattning eller villkor meddelade i tillståndet finns i 24 kap. 5 § miljöbalken. Bl.a. kan omprövning göras när det förflutit tio år från det att tillståndsbeslutet vann laga kraft.

***Igångsättningstid***

Miljöprövningsdelegationen fastställer i enlighet med Käppalaförbundets förslag ingångsättningstiden för verksamheten till 2 år från dagen för verkställbart tillstånd.

***Verkställighetsförordnande***

Miljöprövningsdelegationen anser att verkställighet kan medges eftersom området där verksamheten kommer att bedrivas redan är förberedd genom den tidigare genomförda skogsavverkningen.

***Sammanfattande bedömning***

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis, om Käppalaförbundets åtaganden och de i detta tillstånd föreskrivna villkoren iakttas, att verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsregler och miljöbalkens mål samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Tillstånd kan därför lämnas till den sökta verksamheten.

**BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING*****Kungörelsedelgivning***

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för detta beslut i Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Mitt i Upplands-Bro och Post- och inrikestidningar.

***Upplysningar***

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar tillståndsinnehavaren från skyldigheten att iaktta vad som föreskrivs i annan författning i fråga om den anläggning eller verksamhet som avses med tillståndet.

**BESLUT**Datum  
2013-11-19Beteckning  
5511-20188-2012

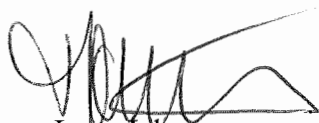
Verksamhetsutövaren ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön (26 kap. 19 § miljöbalken) samt i övrigt iaktta vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

Den som utövar miljöfarlig verksamhet ska varje år lämna in en miljörapport till tillsynsmyndigheten (26 kap. 20 § miljöbalken).

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se *bilaga*. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 27 december 2013.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Stockholms län. I beslutet har deltagit Lena Johansson, ordförande och Anette Broman, miljösjakkunnig. Föredragande har varit Ulrika Haapaniemi, miljöhandläggare.



Lena Johansson



Anette Broman

**Bilaga:**

Hur man överklagar till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt

**Kopia till:**

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm  
Havs- och vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 Göteborg  
Upplands-Bro kommun, 196 81 Kungsängen  
Näshagen-Långvretens Samfällighetsförening, Jädravägen 24, 197 92 Bro  
Naturskyddsföreningen i Upplands-Bro  
Cathrine Löwenström  
Ronny och Marie Jonson  
Inger och Nils Löfstedt, Margit Löfstedt  
Stefan, Pia, Therese och Pierre Wahlberg  
Lars Eriksson  
Ulf Andersson  
Kundtjänst  
Akten  
MPD-pärmen



## Hur man överklagar hos Mark- och miljödomstolen

### Var ska beslutet överklagas

Miljöprövningsdelegationens inom Länsstyrelsen i Stockholms län beslut kan skriftligen överklagas hos **Mark- och miljödomstolen**.

### Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

### Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

### Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas **till Länsstyrelsen** och inte till Mark- och miljödomstolen.

### Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **senast den** 27 dec 2013 annars kan ditt överklagande inte tas upp.

### Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.